

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Комисија за људска права, имиграцију, избеглице и азил

Број: 01/5-011-457/02.

Сарајево, 15.05. 2002. године.

Primijenio:	16.05.2002	
Org. jed.	В. Г. О.	
01/5-011-457/02		

S

ЗАПИСНИК

Са 16. сједнице Комисије за људска права, имиграцију, избеглице и азил одржане 08.05.2002. године са почетком у 10 часова.

Шеснаестој сједници Комисије присуствовали су:

- Брка Осман, предсједавајући комисије,
- Јовановић Милош, замјеник предсједавајућег комисије,
- Грабовац Миро, замјеник предсједавајућег комисије,
- Османовић Бахрија, члан Комисије,
- Камберовић Виолета, члан комисије,
- Цуплов Мустафа, члан Комисије и
- Филиповић Омер, члан Комисије.

Одсуствовали су Стокић Џушан и Мајданцић Фрањо, чланови Комисије.

На сједницу су позвани представници универзитета у Босни и Херцеговини у својству члanova проширеног Организационог одбора Округлог стола «Јачање парламентарног ангажирања у заштити људских права у Босни и Херцеговини» али се позиву нису одзвали.

Сједници је присуствовао и г-дин Ниалл Џохнстоун, из ОСЦЕ БиХ, шеф пројекта «Пројекат подршке Парламенту» са преводиоцем, као и Јавиер Леон Диаз из ОСЦЕ-а, као и представник «Јутарњих новина» из Сарајева.

За сједницу је усвојен слиједећи

ДНЕВНИ РЕД:

11. Усвајање записника са наставка 15. сједнице Комисије,
12. Информирање о досадашњим и утврђивање будућих активности на организирању Округлог стола «Јачање парламентарног ангажирања у заштити људских права у Босни и Херцеговини» којег организује ова Комисија,
13. Расправа о извјештајима са обилазака подручја Босне и Херцеговине,
14. Упознавање о информацијама о подјели грађевинског материјала страдалницима Домовинског рата Министарства за људска права и избеглице Босне и Херцеговине и Федералног министарства за питања бораца и инвалида обрамбено ослободилачког рата, Федералног министарства за питања бранитеља и инвалида домовинског рата,

15. Текућа питања.

Ад – 1 Усвајање записника са наставка 15. сједнице Комисије

Након усвајања дневног реда, предсједавајући Осман Брка је указао на присуство господе из ОСЦЕ-БиХ, те представника штампе, односно «Јутарњих новина». Предложио је дискусију и усвајање записника са наставка 15. сједнице. О записнику није било дискусије.

Комисија је једногласно усвојила Записник са наставка 15. сједнице Комисије.

Ад – 2 Информирање о досадашњим и утврђивање будућих активности па организирају Округлог стола «Јачање парламентарног ангажовања у заштити људских права у Босни и Херцеговини» којег организује ова Комисија,

У уводном излагању за другу тачку дневног реда, предсједавајући Осман Брка је указао на основне активности које су се до сада одвијале по питану организације Округлог стола. Уједно је прочитao списак до сада позваних и предвиђених за позивање. Предсједавајући је истакао значај одржавања овог стола и данашње сједнице, очекујући да ће се на истој договорити о основним стварима за одржавање Округлог стола и утврдити листа оних које треба позвати.

У дискусији која је услиједила, учешће су узели сви присутни чланови Комисије, као и гости из ОСЦЕ-а.

Члан Комисије и замјеник предсједавајућег г. Миро Грабовац је између остalog истакао одређене примједбе на састав позваних указавши на околност да нису позвани сви који су били чланови Предједништва као што је нпр. био г. Анте Јелавић. Тражио је да се заузме став да ли да се позивају сви који су бивши чланови Предједништва, а у том случају да се позове и г. Јелавић, или да се не позива нити један. Уједно је тражио да се на Округли сто позову и предједник Матице Хрватске Јосип Муселимовић, замјеник премијера Владе Федерације Бих проф. др. Никола Грабовац, те проф. др. Божо Љубић и директор МИО Божо Мишурा.

Члан Комисије, г-ђа Османовић Бахија је подржала листу позваних, истичући да треба још позвати представнике Странке пензинера-умировљеника Хусеина Војниковића и замјеника Салку Исака.

Члан Комисије г-ђа Камберовић Виолета се заложила за то да се одлучи да ли може Округлом столу присуствовати бивши члан Предједништва или не.

Члан Комисије г. Мустафа Цуплов подржавајући листу позваних истакао је да се не смије занемарити околност да је г. Јелавића смијенио Високи представник, чије су одлуке коначне и обvezujuće. Предложио је да се поред позваних позову и проф. др. Ахмет Смајкић и академик Грујица Жарковић.

Члан Комисије г. Милош Јовановић указао је на потребу позивања г. Шпиринића уместо г. Токића јер је г. Шпиринић Никола постао предсједавајући Дома Народа. Уједно

је подржао позивање пензионера и предложио да се позове и представник из Републике Српске.

Присутни гост из ОСЦЕ-а г. Јохнстоун је узео ријеч и истакао посебну важност Округлог стола за даљу демократизацију друштва у БиХ. Посебно је битно што Парламентарна скупштина ово организира и то ће се одразити позитивно на заштиту људских права и слобода у Босни и Херцеговини.

На крају, председавајући је формулирао закључке који су усвојени и то:

- да се интензивно настави активност на организацији Округлог стола,
- да се позову у својству присутних, сви они, које су предложили чланови Комисије,
- да се не позивају бивши чланови Предсједништва БиХ, већ учесници Дејтонског самита (овај закључак су прихватили сви чланови Комисије, осим г. Мире Грабовца).

Ад-3. Расправа о извјештајима са обилазака подручја Босне и Херцеговине

Председавајући Комисије г. Осман Брка је у уводу истакао активност Комисије и њених чланова, која се огледа у обиласку појединих региона Босне и Херцеговине. Истакао је чињеницу да су групе формиране на 13. сједници Комисије још 26. фебруара 2002. године, од својих чланова са задатком да посјете одређене општине. Циљ посјете је сагледавање стања у области људских права, изbjеглица, расељених лица и повратника, имплементације Анекса 7. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, провођења имовинских закона и политичко-безбедносне ситуације у вези с повратницима, те националне заступљености у извршиој и судској власти. Групе су биле подијељене на слиједећи начин:

Прва група у саставу: Осман Брка, Виолета Камберовић и Милош Јовановић посетила је општину Бијељина њену мјесну заједницу Јања 01. априла 2002. године и општину Сребреницу 02. априла 2002. године.

Друга група у саставу: Миро Грабаовац – Титан, Џуплов Мустафа и Османовић Бахија посетила је Херцеговачко-неретвански кантон и општину Чапљину 15.04.2002. године те општине Столац Равно и Неум 16. априла 2002. године.

Трећа група у саставу Омер Филиповић и Мајданчић Фрањо (требао бити и члан Стокић Душан, али је био болестан), посетила је општину Бихаћ 04. априла 2002. године, те Босански Петровац, Дрвар и Босанско Грахово 05. априла 2002. године.

Чланови Комисије у наведеним општинама требали су обавити разговоре са надлежним органима и носиоцима најодговорнијих функција, а у неким општинама и са представницима међународних организација на локалном нивоу, те повратницима и расељеним особама у колективним центрима. Након обиласка постојала је обавеза да се доставе извјештаји, а до одржавања сједнице пристигло их је веома мало. У извјештајима чланова Комисије су се требале навести активности чланова Комисије приликом наведених посјета и подаци до којих су током посјета дошли у вези с изbjеглим и расељеним лицима и повратницима, као и о неким другим питањима која су третирана, а тичу се људских права и равноправности народа и грађана. Говорећи о својим утисцима председавајући је указао је на потребу помоћи подручју које је он обишао као и другим регионима, те указао на договор да чланови који су обилазити тај регион, траже од својих матичних општина симболичну донацију коју треба хитно послати.

Након увода усљедила је дискусија.

Г. Цуплов Мустафа је истакао да је задовољан обиласком регије и изненађен је напретком који је примјетан у односу на ранији обилазак.

Г. Филиповић је подејтио да је у писаном материјалу послао извјештај, али је додао да је стекао дојам да су обиђене опћине заборављене и треба их и даље обилазити и тражити материјални подстrek у њиховом даљем раду.

Г-ђа Камберовић је истакла да јој је и данас нејасно зашто у Бијелини их нису били вольни примити од стране начелника. Постоји потреба да и Влада БиХ, Влада ФБиХ и Републике Српске помогну да људи нормално живе на том подручју јер су утисци више него лоши. Што се тиче Сребренице, заложила се за помоћ коју хитно треба упутити, а указала и на потребу обнављања скралних споменика. У том контексту, указала је на постојање срушене цркве Хрвата из 16. стотића и подржала акцију на њеној изградњи, посебно указујући на помоћ коју ће дати Хрвати из Посавине.

Г. Миро Грабовац је приложио писмени извјештај уз напомену, да је утисак да на терену нема националне напетости, али је изостала помоћ од институција власти. Обилазак је имао користи.

Г-ђа Османовић је посебно указала на потребу давања механизације повратницима у циљу стварања одрживог повратка.

На крају је закључено сиједеће:

- активност обилазака области БиХ је веома велика и треба је подржати и организирати и даље,
- у новим обиласцима треба обићи Кисељак, Јајце као и друга мјеста, о којима ће се договорити на једној од наредних сједница.
- до сиједећег петка (11.05.2002.) требају се секретару Комисије др. Зијаду Хасићу доставити појединачни извјештаји да би се сачинио јединствен извјештај као подлога доношењу закључака који ће ићи према Представничком дому,

Ад 4.- Упознавање о информацијама о подјели грађевинског материјала страдалицима Домовинског рата Министарства за људска права и изbjеглице Босне и Херцеговине и Федералног министарства за питања бораца и инвалида обрамбено ослободилачког рата, Федералног министарства за питања бранитеља и инвалида домовинског рата,

Увод за ову тачку је дао г. Осман Брка, предсједавајући указујући на околност да су до данас Комисији одстављени извјештаји Министарства за људска права и изbjеглице Босне и Херцеговине и Федералног министарства за питања бораца и инвалида обрамбено ослободилачког рата, Федералног министарства за питања бранитеља и инвалида домовинског рата.

Након увода, усљедила је дискусија.

У дискусији посебно је говорио члан Комисије Г. Миро Грабовац који је истакао да темељ расподјеле донације треба бити Спозаум који је закључен као и Закључци Владе Федерације БиХ, али се ни Споразум нити закључци владе не примјењују у овом случају. Донацију требају користити сви страдалици рата, сви припадници ХВО, а не селективно одређене групе у којима донацију примају појединци више пута.

Г-ђа Камберовић је истакла да је упозната са чињеницом да појединци добијају 2 или више донација док други немају ни материјал за оправком својих кућа. У

Орацију су у ХВО били и Хрвати и Бошњаци па им треба без разлике на националност дати донацију.

У дискусији су учествовали и г. Јовановић и г-ђа Османовић подржавајући правилну расподјелу донације.

На приједлог г. Мире Грабовица формулирани су и усвојени сlijedeћи закључци:

- Министарство за људска права и изbjеглице БиХ треба да донесе критерије о расподјели донације од Републике Хрватске, па основу Протокола и на основу закључака Владе Федерације БиХ,
- Да Влада Федерације својим актом наложи директно или обавеже кантонална министарства да донесу нормативна акта о расподјели донације,
- Да се Комисији достави информација о досадашњој расподјели са приказом критерија како се досадашња донација трошила и кога тијела која врше расподјелу, сматрају у категорији страдалика који има право на донацију .

Ад 5 - Текућа питања.

Расправљајући по овој тачци дневног реда чланови Комисије су истакли сlijedeће:

Г-ђа Камберовић је подсејтила на раније тражење да се на дневни ред стави питање права ромске националности, а г. Брка је напоменуо да ће се та тачка дневног реда одмах ставити на дневни ред, када дође један збирни извјештај о овој проблематици, од Министарства за људска права и изbjеглице БиХ, који се очекује.

Г. Јовановић је потенцирао питање обиласка Хага и притвореника који се тамо налазе. У вези тога питања се развила дискусија у којој г-ђа Камберовић је изразила своје противљење одласку чланова Комисије сматрајући то трошком за органе власти. Г. Миро Грабовац је подржао одласке истичући да не значи да су ти људи криви и да не могу бити невини ако се налазе у притвору и да о њима треба и држава да води рачуна.. Г-ђа Османовић јемиšљења да има разлога и за долазак и разлога да се не иде у обиласак Хага. Изразила је потребу да се обиђу затвори у БиХ и виде услови боравка у њима. У том контексту је говорио и г. Брка истичући постојање честих ситуација које се дешавају људима у средствима информирања. У штампи се објаве оптужнице а човјек уопће не зна за то док не прочита и да о тим стварима Комисија такође треба да исправља. Г. Цуплиов је подржао ток дискусије указујући постојање норматива и за људе који издржавају казне и који су у притвору. О тим нормативима мора држава водити рачуна. На крају је констатирано да је ово проблематика коју треба Комисија да чешће ставља на дневни ред и да се о њој дискутира.

Овим је завршена 16. сједница Комисије.

Сједница је завршена у 12.30. часова.

СЕКРЕТАР КОМИСИЈЕ

Др. Зијад Хасић

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ

Осман Брка